

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felcélós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Mire való az iparművészeti kiállítás?

Írta: **K. Lippich Elek.**

Budapest, április 7.

Iparművészeti kiállítást rendezünk Debreczenben.

Van-e rá szükség? Időtöltés-e csupán, vagy közszükségletnek a kielégítése?

A közömbösek, s a maguk ös állapotának védelmezői talán úgy válaszolnának, hogy: haszontalan költekezés! Eddig is megvoltunk iparművészeti kiállítás nélkül, ezután is meg lettünk volna. Bizony okosabban is bánhatnának az adófillérekkel összeszedett közpénzekkel, mikor olyan nagy a szegénység és drágaság mindenfelé az országban.

Hát az igaz, hogy több jólét is ránk férne. Könnyebben is, szebben is élhetnénk, mint ahogyan élünk.

De hol az oka, hogy így vagyunk?

Nem mondom, hogy tőlünk nem függő okai is ne lennének ennek az állapotnak, de csak egy kis elfogulatlan őszinteség, és be kell vallanunk, hogy a legfőbb okok gyökerei mimagunkban vannak. Mi magunkban, a mi napkeleti nembánomságunkban, maradi virtusainkban, a saját hibáink vak szeretetében, az idegenek élelmessége iránt való rendületlen türelmünkben, és a mi jóságos kövér termőföldünk erejének és hatalmának szerfölött való tulbecsülésében. Sokat bizunk az elemekre, a szerencsére, és keveset a magunk feltalálására és energiájára. Szeretjük a készet. S mert ez tudva nagyon rólunk, idegen, munkásabb országok szorgalmasan szállítják nekünk a készet és pedig, közömbösségünkre számítva, az alját annak, amit maguknak alkottak. Mi eladjuk nekik a föld nyers termékét, aztán visszavásároljuk tőlük feldolgozott alakban. S e két processzus közé esik az ő szorgalmuk és értelmességük díján tul e többszörös kereskedelmi közvetítés zsaroló százalékaiban és az áru selejtességében kifejezett óriási veszteségünk, mely anyagi erőinket kiszipolyozza és el is sorvasztja.

Ez az ügynek materiális része. Nem kerül nagy fáradásba számot vetnünk az erkölcsi vonatkozásokkal is, melyek a lélek teremtő erőinek és nemesebb kívánalmainak elernyedése felé nyitnak

perspektívát. A születésnek és az örökölt vagyonnak sehol sem oly körülzáncolt szabadalma a teljes munkátlanúság s a tőkének a henyeség, mint nálunk. Az érzelmeket és együtt ható erőket szétválasztó politizálásban sehol sincsenek annyira felolvadva a néprétegek, mint nálunk. A nyerstermelés uralmával együtt járó parlagi ösztönök sehol sem állják útját annyira az alkotó energia és a szép életre törekvés magasabb lendületének, mint nálunk.

Azért mikor a kormányzat, az emelkedettek színvonalán érző és gondolkodó társadalom támogatására számítással, a közfigyelmet az ipari és művészeti tevékenység felé irányítani törekszik, nagy és megmérhetetlenül fontos hivatást teljesít. Hivatást szociális, közgazdasági és közművelődési értelemben.

A népfajok fennmaradása és boldogulása aszerint alakul, hogy értelme és ízlése munkájával mily eredményeket tud felmutatni. Az ipari munka elsőbbsége a népfaj elsőbbségét jelenti. A XIX. század az ipari munka kialakulásának százada s a XX. század rohanást halad tovább előre az ipar jegyében. A nyers termelés a gyarmatokba s a túlterjedt országok pusztaira szorul vissza. Közéleg az idő, hogy hazánk nyerstermelése már nem fogja bírni a versenyt az ősbibb erejű, olcsóbban kínáló földek termeléseivel. A gazdasági vámháboru fegyvereit köszörülük ellenünk s több oly nyerstermékünk van, melyek fölött már is napirendre tértek az ipari államok.

Magyarország soha nem mondhat le a földművelésről, de bajba kerül, ha csakis arra támaszkodik és nyerstermékeinek feldolgozására magát nem képesíti. Itt az idő, hogy a szó teljes értelmében iparkodnia kell.

A modern ipar egyrészt a gépi és őzimunka szövetségén, másrészt párhuzamos fejlődésén alapul. A kézi ipart a közelmúlt korszakban nyomta és pusztította a gyorsan, tömegesen és olcsón termelő gépi ipar, — azért a gépi ipar elfajult és nagyrészt már ízléste lenné vált.

A XIX. században a gép hatalmassá tette az ipart, de kiirtotta belőle a művészetet, megmételgette a közizlést. Lélektelen, rideg és hazug használati tárgyakkal halmozta el az embert. — A gépre nézve semmi technikai erőszak sem lévén lehetetlen, meghamisí-

totta az anyagokat, papirosból bőrt, selymet fát, faból követ, festékből szövözetet hamisított, romló anyagot az állandóság színébe bujtatott, hitvány szerkezetet izléstelen cicomákkal takart el. Egyszóval: hazudott és hazugságra tanított.

A művészetnek kellett jönnie, hogy az ipar megtisztuljon s megnemesedjék.

A művészetnek legfőbb lényege az őszinteség lévén, legelőbb is az anyagot és a szerkezetet helyezte vissza jogaiba. Az anyagnak becsületes érvényre jutása és a célnak tiszta nyilvánulása született meg a művészetnek az iparra való befolyásától.

Ez az iparművészet, a művészi ipar.

Az iparban a művészet az, ami a testben a lélek; ez teszi elevenné, széppé, értelmessé, céltudatosá.

A művészet adja meg az iparnak kulturális és közgazdasági jelentőségét. Az alig valamit erő nyers anyagból is örökbecsű művet létesít. S nem jelent-e gazdagodást, ha én egy alig néhány forintot képviselő fadarabból, vagy egy marék nedves agyagból százakat erő műtárgyat tudok az én kezem munkájával és ízlésemmel elővarázsolni?

A művészi ipar fogalmát azonban ne tessék a gazdagok fényűző kívánalmaival azonosítani. A művészi ipar ki tudja azokat is elégíteni, de a legszerényebb viszonyokhoz is tud alkalmazkodni.

Az iparművészet az emberi műveltség szükségleteinek szülötte és egyszerűsmind kielégítője.

Ha az embert körülvevő tárgyak összesége bármily egyszerű is, de őszinte és céltudatos, vagyis szép és jó: az ember olyan környezetben van, melynek hatása, a legnemesebb értelemben véve, nevelő. Az ily környezet neveli az ember lelkét minden szépre szomjassá, és minden hamistól, rattól tartózkodóvá. Ez a környezet varázsolja át az állat-anyagnak, a fáradt testnek pihenő helyét a lélek szeretett otthonává. A lakásból otthont csinál. A kinek lakása vásári, hazug, nyeglén cifrázkodó tárgyakkal van tele, azt nekem jogom van elítélni, mert ő maga is csak hazudja a művelt embert, de nem az. Annak az embernek nincs otthona!

Pedig — talán mondanom sem kellene — az ember-nevelésben, a társadalom fejlesztésében, a nemesebb ér-

Építkezési, csato-názási és gépészeti vasöntvények gyártására — bármely anyagu gépkatrészek előállítására — gazdasági és ipari gépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos, kazán és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, legmunkabiróbb és legolcsóbb is a

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Gyártótelep: a Hadházi-utczában. Raktár: Péterfia-u. 73. szám.

Telefon 498. sz.

Telefon 467. sz.

Kiváló szőlőmalmok, borprések, borszivattyúk, kert-, udvari, kizsági-kiszivattyúk és kertifecskeadók gyártásáért többszörösen kitüntetve

sek és gondolatok kialakításában legnagyobb szerepe az otthonnak van.

Iparművészeti kiállítást rendezünk. Hazai termékeket mutatunk. Van közöttük sok olyan, mely bátran megállhat a művelt világ iparművészeti alkotásai mellett, de vannak kezdetlegesebbek, tétovábbak is. Egyenletesen magas színvonalu kiállítást rendeznünk csaknem lehetetlen lett volna, mert a hazai iparművészet eddig mostoha gyermeke lévén a társadalomnak, nyugodt, biztos erőre még nem kaphatott. A nagy magyar alföld különösen távol állott eddig a művészi ipartól; azért mikor Debreczenben e gyönyörűen fejlődő kulturális városban a debreceni kereskedelmi és iparkamara és az országos iparművészeti társulat buzgóssága és a kormány tervszerű gondoskodása lehetővé tette a magyar művészi ipar bemutatkozását, egy szebb jövő elősejtelmének öröme költözik lelkünkbe.

Fajunkat — jelenségek igazolják — oly gazdag erü művészeti tehetséggel áldotta meg a természet, hogy ha ennek általános megértéseig eljuthatunk, az ipari és művészeti lendület szárnyain eddig nem is sejtett kulturai magasságokba emelkedünk.

Isten segítsen!

— Kereszt a miniszteriumban.

Báró Barkócy Sándor, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium középiskolai ügyosztályának vezetője, aki már ismételtelen adott életjelt magáról, hivatalos helyiségében keresztet helyezett el. Meltán kíváncsi lehet mindenki, hogy tud-e erről Apponyi, akinek egy kicsit taián kötelessége, hogy megóvja a miniszteriumnak az összes felekezetek fölött való állását.

A farkas.

Irta: J. H. Rosny.

Aline az ut kanyarulatánál megállt és így szólt kis öcséséhez:

— Szaladj keresztül az erdőn s mond meg Mathiu bátyáknak, hogy a két órai vonattal utazunk.

— Nem megyek! — felelte a fiu. — Farkas van az erdőben.

Aline mosolygott. Ő már nagy leány volt. Tudta, hogy a farkas csak a nép képzeletében él.

— Csacsi! — szólt. A farkas nem bántja a fiukat.

— Már miért ne bántaná! Ha megeszí a leányokat, megeszí a fiukat is.

— Csak nem akarod, hogy én menjek, — felelt Aline. — Már a látása is halálomat okozná.

— Én pedig nem megyek!

Es a fiu, hogy bizonyosságát adja erős akaratának, nekivágott az országutnak és eltűnt a falu irányában.

Aline sóhajtott. Erényes volt, de a falun töltött tizenhét év forró pezsgésbe hozta vérét. A farkas félelmet okozott neki és mégis vonzotta. Ez a farkas férfi volt és Pierre Faucheurnek hívták. Vasárnaponként, mise alatt félenken szenteltvizet kínált Ali nenek s esténként a major körül ólálkodott.

Van-e válság?

Apponyi szerint: nincs

Wekerle szerint lesz.

Mi történik husvét után a politikában? Ez a kérdés izgatja az ország közönségét, amely azonban legalább egyelőre nem kap teljes tájékoztatást a helyzetről s kénytelen várni husvét utánig. A kormány két tagja nyilatkozott újabban a helyzetről, de a nyilatkozatok ellentmondanak egymásnak.

Apponyi nyilatkozata.

Apponyi Albert gróf egy bécsi lapban a következőket mondja a helyzetről:

— Tévedés volna ma arról beszélni, hogy Magyarországon miniszterválság van. Arra a kérdésre, vajjon egy ilyen válság föltétlenül bekövetkezik-e, csak tagadó választ lehet adni, miután a koalíció valamennyi pártja a kartellbank álláspontján áll. Hogy mikép alakul majd a politikai és parlamentari helyzet, ha az illetékes osztrák körök a bankkérdés megoldásának minden magyar faktor szerint legalkalmasabb kartellbank gondolatát elutasítják, arról ebben a pillanatban még korai volna beszélni. A másik kérdésben, hogy vajjon a koalíciót össze kell-e törni, az az álláspontom, hogy továbbra is együtt kell működniök mind azon tényezőknél, amelyek az alkotmány épségeért küzdöttek, mert továbbra is ez az országnak közérdeke és ez a legnagyobb mértékben kívánatos, nem is szólva arról, hogy a koalícióban egyesült pártok közösen vállalt föladataikat, az általános választói jog alapján nyugvó választási reformot még nem oldották meg. Ma különben még nem időszzerű arról nyilatkozni, hogy a koalált pártok együttműködése a legközelebbi jövőre miképpen volna biztosítható.

Wekerle lemondásról beszél.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap Budapesten tartózkodott és több politikust fogadott. Ezek egyike a következőkben mondta el impresszióit fővárosi tudósítónk előtt:

— Wekerlét nagyon jó kedvében találtam. Minden szava azt fejezte ki, hogy nem látja sötét színben a jövőt.

— Az igaz, — mondotta a miniszterelnök — hogy husvét után belső válság lesz, *mi le is fogunk mondani*, de azért ebből nagyobb baj nem lesz; a dolgokat hamar rendbe fogjuk hozni, mert a jó akarat a kibontakozásra minden oldalról megnyilvánul.

Ezután a miniszterelnök a tarthatatlan pártviszonyokról beszélt és a fuzió szükségességét hangoztatta. Még azt is mondotta, hogy a választói reformot okvetlenül meg kell csinálni, mert e nélkül békés fejlődés nem képzelhető.

Hogy Wekerle milyen formulát készít elő a kibontakozásra, azt még legszűkebb környezete se tudja. Azt azonban bizonyosra veszik, hogy *Andrássy Gyula* gróf okvetlenül megváltik állásától. A belügyminiszteriumban azt mondják, hogy *Andrássy már pakol* és mindjárt husvét után megy. *Andrássy* távozásának nem annyira a bankkérdés, mint inkább a választási reform elődázása az oka.

Egy politikus a minap azt mondotta, hogy a mostani válságnak inkább személyi, mint tárgyi okai vannak. Ezért a személyi részt kell megoldani. Mint értesülünk, a kibontakozásra irányuló kísérletek az utóbbi irányban folynak és Wekerle elsősorban most azon fáradozik, hogy *Justh fogadja el a belügyminiszteri tárcát* és egyezzek bele a közös bankszabadalom 1917-ig való meghosszabbításába. Azok, akik a Wekerle ügyességére esküdni szoktak, nagyon biznak abban, hogy a válságnak ilyen irányban való megoldása sikerülni fog.

zásából balk zőrej ébresztette fel. A leány fel akart emelkedni, de a rémület leszögezte. Az történt, mire éppenséggel nem volt elkészülve: a bokrok közt ott állt egy valóságos farkas és az ágak résein át két kegyetlen szem villogott feléje.

A kézzelfogható veszély nem kevesebb félelmet okozott neki, mint előbb a bizonytalantól való rettegés. Egy ugrással talpon termett s erősen szembenézett a duvaddal, mint, ahogy hallotta a vadászok szokták tenni. Azután lassan megindult, abban a reményben hogy hamarosan elérí a nagybátja majorságát. Alig tett néhány lépést, mikor egy másik farkast pillantott meg. Ez, egy nőstény, sokkal nagyobb és borzasztóbb volt, mint az első, a him. Aline nem vesztette el lélekjelenlétét, óvatosan folytatta utját, miközben énekelt, hogy a vadállatokat zavarba hozza. Néha néha nagyot kiáltott, abban a reményben, hogy favágók meghallják és segítségére sietnek. Hasztalan! Az elhagyott erdőben senki sem mutatkozott.

A két farkas nyomon követte a lányt. Gyávábbak voltak, hogysem járó helyzetben meg merték volna támadni, de lesték, hogy mikor botlik meg vagy esik el, s abban a pillanatban rávetették volna magukat. Aline tudta ezt s azért nagy óvatosan haladt, hogy felre ne lépjen.

Brassay műintézete az ünnepi napokon egész nap nyitva van

Az iparművészeti kiállítás megnyitása.

A kerületi iparosvilág ünnepe.

Ma délelőtt nyílt meg nagy ünnepséggel a debreceni iparművészeti kiállítás, melyet az Országos Magyar Iparművészeti Társulat közreműködésével a debreceni kereskedelmi és iparkamara rendezett. A kiállítást megnyitó ünnepi gyűlés a Kereskedő Társulat dísztermében tíz órakor vette kezdetét.

A díszes, diadalíves kapuzaton át nagy tömegben gyűlt a közönség, mely rendkívül érdeklődést tanúsított a megnyitás iránt. Jelen voltak: Szűry János miniszteri tanácsos, Rambovszky Jenő miniszteri osztálytanácsos és Pecher Gusztáv iparfelügyelő a kereskedelemügyi miniszter képviseletében, a védnökök közül Weszprémy Zoltán, ifj. Perényi Zsigmond báró, Vay Gábor gróf, Falussy Árpád dr. főispánok, Kovács József Debreczen város polgármestere. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat küldöttségének tagjai: Alpár Ignác, Zsolnai Miklós, alelnökök, Györgyi Kálmán igazgató, Nádler Róbert, Koperly Dóme, Czákó Elemér dr. az Országos Kiállítási Központ főtitkára és az Országos Iparegyesület igazgatója: Gelléri Mór, Gyömrői Manó, Sugar Ignác, kamarai titkár, Némethy János belügyminiszteri tanácsos. A máramarosme gyiek küldöttségében Szabó Sándor alispán és Balogh Mihály nagyprepost is megjelentek. Helyből jelen volt a város és Hajdumegyeye tisztviselő kara, közhatóságok és intézetek vezetői. Köztük virágos kalapok nagy száma, előkelő hölgyközönség foglal helyet.

(Az ünnepi gyűlés.)

A gyűlést Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nyitotta meg. Üdvözölte a közönséget, kijelentette, hogy a kamara kívánta az ünnepélyes alkalmat, hogy a ke

reskedelemügyi miniszter ur és Debreczen város anyagi támogatásáért és a védnökök erkölcsi támogatásáért és az Iparművészeti Társulat önzetlen, buzgó közreműködéséért háláját kifejezhesse.

Utána Alpár Ignác az Iparművészeti Társulat alelnöke üdvözölte a kamarát és a rendezőseget.

Weszprémy Zoltán főispán a kultuszminiszter üdvözlését tolmácsolta.

Azután Szűry János miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi miniszter nevében megnyitotta a kiállítást és a miniszter szerencsekívánatait közölte.

Séta a kiállításban.

Végül Szent-Királyi Tivadar elnök bemutatva a kiállítás rendezőjét dr. Racz Lajost, kinek vezetésével hosszú menet indult az udvari épületekben elhelyezett kiállításba, utközben a társaságról fényképfelvételt készült.

(Egy modern uri lakás.)

A kiállítás bejáratánál a közönség a kamarai kerületbeli műiparosok osztályába jut és egyenesen egy modern uri lakásba lép be. A bejáratnál hármastagozatu folyosó vonul, mely a különálló egyes butordarabokat bemutató kiállítóknak van átadva. Néhány szép szekrényt találunk itt. E részben van a jegypénztár és tárgy elárusítóroda is. E helyről, honnét a lakásba is láthatni, izlées előszobába lépünk, melyet Vankó András debreceni asztalos készítet. Innen vezet ajtó a fogadó szobába, mely a világhíres Horti Pál kiváló terve után Vojta Géza debreceni asztalos és Szántó Zsigmond kárpitos alkotása, valóságos műemkek e berendezés.

Az előszobán át a lakás nagy halljába jutunk, melyben ismét egyes butordarabokat találunk, köztük egy pompás bór-garnitúrát Köhler Lajos debreceni kárpitosól. Itt pompás hatása a Maróti-tervezte hatalmas bronz-falikut, mely egyik kiváló dísz a kiállításnak.

A hallból látni a hatalmas arányú ebédlőbe; ez Horti Pál terve után Schwarz Vilmos debreceni butorgyáros munkája. Valóban tökéletes minden tekintetben. Tökéletessé teszi a hatást, hogy az ebédlő teljesen fel van szerelve. Árdánházi háziiparosok szőtte damaszt, Szandrik-ezüst, Kossuth-üveg és Fischer-porcellán teszik teljessé a felszerelést.

Az ebédlő mellett, kedves kis találó fülkén keresztül, melynek pompás üvegmozai ablakai vannak, ügyes magyar-stílus konyhát látunk; Besenyey Gyula debreceni asztalos terve után műhelye tanoncjai csinálták. A konyha is teljesen fel van szerelve, tűzhelye: és edényekkel.

Tovább menve uri dolgozószobát találunk. Kuller Ede debreceni butorgyáros készítette Tátray Lajos tervei szerint: egyike a leghatásosabb berendezéseknek. Debreczen ezen kitűnő, letelegező cége, mely külföldön is igen jó hírnek örvend, valóban kitett magáért. Megcsodálni való izléssel kivitt butordarabok vannak abban a szobában, valósággal remekei a butorkészítő iparnak. Kétségtelen, hogy a kiállítás egyik szenzációja ez. E fülkében feltűnik Sáfár Miklós debreceni műlakatos vörösrézből domborított díszü órája, mely Förc Ernő tanár terve után készült.

Szemközt társalgót találunk, melyet Janszky Béla terve szerint Varga József debreceni butorgyáros készítet. Igen jó hatása e természetes színben hagyott tölgyfa-butorzat, kékeszöld Zsolnai-mokett behuzatával. Kedves, magyaros vonalaival tűnik fel a berendezés.

Végül a hálószobát találjuk, melyet Toroczki (Wiegand) Ede terve után a Karczagi asztalos-szövétkezet készítet; a sötét fajú, eperszínbehuzatu és díszü butorok igen kellemes hatásúak. A hálószoba

ágyberendezéseit Kardos László debreceni fehérnemű nagykereskedő szállította.

A kiállítás modern lakását és az Iparművészeti Társulat termét is Kissling Rudolf budapesti lámpagyáros látta el gyönyörű villamos csillárokkal. Sajnos, tűzbiztonsági szempontokból nem lehetett villamos áramot bevezetni, így a lámpák csak díszítésre vannak.

(A népművészet.)

A kamarakerület osztályának további csoportja a népművészeteké; feltűnést keltenek itt a debreczenvidéki néprajzi tárgyak, melyeket a városi muzeum és több magángyűjtő állítottak ki. Igen sok színes képet ad a sok paraszti ékes munka. Köztük különösen a kiváló Badár Balázs. Nagyhatásúak a magyar szücsök selyemmel varottas bundái és kabátkái is; e csoportnak ezek különösen becses tárgyai. Érdekes anyag a sásfonás-tárgyak csoportja is. Megfigyelést érdemelnek a népművészeti képfelvételek is. Nagyon szép vessző és spanyolnád butorokat mutat be az ugocsamegyei iparfejlesztő bizottság.

(Kézimunkaosztály.)

Továbbmenve a kézimunkaosztályba jutunk, melynek folyosóján a máramaros-szigeti államilag segélyezett szövő-hímző tanműhely pompás szövött függönyeit és szőnyegeit találjuk. A kézimunkateremben is folytatását találjuk ez anyagnak, a tanműhely gyönyörű máramarosi hímzéseiben. Ugyanitt vannak a földmívelésügyi miniszter hegyvidéki kirendeltségének árdánházi munkatelepe művészi szmirna-szőnyegei is. Feltűnést kel a debreceni nőipariskola hímzés-gyűjteménye is. Különös figyelmet érdemelnek Davidházi és Antalffy Ferencz bírdiszművesek gyűjteményei is, melyek bírintarzia, bírbatik, bírvésés, bírdomborítás kiváló munkáiból kiváló darabokat mutatnak be.

A folyosó másik szakaszán fémipari tárgyak csoportja van; feltűnnek itt Losoncy János debreceni műlakatos, Orosz István nagykarolyi műlakatos, Rubin Bernát nagyszöllősi, Drágus István nagykarolyi bádogos, Varga János debreceni rézműves munkái. Nagyon szép Sáfár Miklós vörösréz hűtője is.

(Zsolnay-csoport.)

Innét az Iparművészeti Társulat osztályába érünk. Elsősorban is szembetűnik a Zsolnay-féle világhírű edény. Nagy és színgazdag gyűjtemény ez, figyelmes megismerlésre bilincselő. Zsolnay munkáit dicsérni fölösleges, annyira híresek már.

(Csipkék és hímzések.)

Gyönyörű magyar csipkékből és hímzésekben hatalmas gyűjtemény van ez osztályban. Különösen a Dékányi-féle halasi csipkék, a csetneki csipkék tűnnek fel. Mellettük pompás sorozat bírmunka van Tall Odön, Nádler Róbert, Fischer Jenő stb. kiváló munkái.

A Társulat osztálya még a lekülönbözőbb textil, üveg és kerámia, fa és fém-tárgyak oly tömegét mutatja be, hogy külön felsorolásuk szinte lehetetlen.

Igen szép bronz-szobrok teszik teljessé ez osztályt. A kiállításban, díszítésül igen sok jó képet is találunk.

Nagyon kedves hatása a kiállítás területén szerte alkalmazott eleven virágdísz, mely barátságossá teszi minden részletét.

A kiállítás pompás dekorációját Kissling János asztalos, Paunc és Kovács kárpitos és Kurbel József festő budapesti kiállítás-dekorateurspecialisták végezték kiváló sikerrel.

* * *

A kiállítás megnyitása után a bíráló bizottság tartotta meg tanácskozását. Kiadományoztak két állami érmet és igen számos kamarai kitüntető érmet.

Már-már elhagyta ere, mikor az egyre ösőbb szoruló ösvény vad bokraiból durva hang szólalt meg:

— Itt vagy kicsikém? Hát ide hoztak a kutyáim?

Aline rémülten bámult az előtte álló torzonborz alakra. Vad tekintetű férfi volt, nagy, szürkével tarkított fekte szakállal és meztelen, szőrös mellel.

— Uram, könyörüljön rajtam! — esengett a szegény Aline.

— En nem vagyok ur! — dörmögött a szörny. — En vagyok az a farkas, akitől a kis lányok félnék, noha kíváncsiságuk egyre űzi őket, hogy karjaimba rohanjanak. Te is látni kívántál. Tudom legtitkosabb gondolatodat. Most hatalmamban vagy.

Egy helyütt Aline megbotlott és fátónkben. Mikor fel akart emelkedni, a vad erdei ember lehetét érezte az arcán.

— Az enyim vagy! — libegte a szörny. Látni akartad a farkast. Most lásd!

A leány sikoltani akart — és felébredt.

Pierre Faucheur karjaiban pihent, aki álmban lepte meg.

Baj azonban nem lett a dologból, mert házasság lett a vége és gyönyörű gyermekek.

Csak husvétig

Rendkívül mélyen leszállított árak mellett kaphatók az összes raktáron levő gyermek ruhák

Blau Armin és Társa Batthyány-utca 2. ::

— A berendezés minden elfogadható árban eladó. —

A banket.

Délután egy órakor a Royal ragyteremben fényes bankett volt, melyen igen nagy számmal jelentek meg. Vidám hangulatban ünnepelték a nap sikerét, melyért méltán illeti dícséret azokat, akik megvalósították Debrecen e régi kívánságát és oly pompás, magas színvonalu iparművészeti kiállítást rendeztek, amilyen tartalmát és külső képét egyaránt tekintve, még vidéken ezideig nem volt.

Jelen voltak a banketen: Szűry János, Hambovszky Jenő, Némethy Károly miniszteri tanácsosok, Weszprémy Zoltán, Vay Gábor gróf, Perényi Zsigmond báró főispánok, Alpár Ignác, Zsolnay Miklós, Gelléri Mór, Nadler Róbert, Szabó Elemér, Gyömrői Tivadar, Györgyi Kálmán, Kovács Gyula, Szabó Sándor alispánok, Kovács József Debrecen polgármestere, Májerszky Béla Nyiregyháza polgármestere, Uhlarik Béla, Bernhoffer József, Csanak János országgyűlési képviselő, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédi Mihály vármegyei főügyész, Magoss György városi főügyész, Király Gyula, Szabó Kálmán, Csóka Samu tanácsosok és más közigazgatási hatóságok fejei, a város legelőkelőbb iparosai és kereskedői.

Az első felköszöntőt Szent-Királyi Tivadar, a kereskedelmi és iparkamara elnöke mondta. A magyar kereskedelem és ipar ügyének mai vezéreit éltette, közöttük azokat, akik a mai ünnepen mint a kereskedelmi kormány képviselői megjelentek.

Szűry János miniszteri tanácsos az üdvözlésre hosszú pohárköszöntőben válaszolt, amelyben a magyar iparfejlesztésnek egész programját adta. Majd így folytatta: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ur nevében és Szterényi József államtitkár ur megbízásából is üdvözlöm a kamarát és a kamarakerület iparosságát. Azt, amit a most megnyitott iparművészeti kiállítás példál a lakásberendezési iparban produkált, a legkényesebb izlést is kielégítene. Ugy szintén a népművészeti csoport is olyan anyagot mutat be, amely rendkívül figyelemre méltó. Végül a kamarát, az Iparművészeti Társulatot és a kiállítás megrendezőit élteti.

Falk Lajos nagygyáros a vendégeket köszöntötte fel. Weszprémy Zoltán főispán arra ürtette poharát, hogy a kiállítás nemcsak erkölcsi, de anyagi sikerrel járjon; a sajtó támogatását kérte Kovács József polgármester Zsolnay Miklóst, a magyar iparművészet legelőkelőbb harcosát és mecénását éltette. Rácz Lajos dr., a kiállítás lelkes vezetője a magyar iparművészet vezérének, Györgyi Kálmánt és az öreg sasnak méltó fiát, a fiatal sást, Györgyi Dénest köszöntötte fel, mint akinek szintén nagy része van a debreczeni kiállítás erkölcsi sikerében. Zsolnay Miklós, majd Májerszky Béla nyiregyházi polgármester Kovács József debreczeni polgármesterre mondtak tósztot. Kovács Gyula alispán a város egyik nagyfiát, Némethy Károly belügyminiszteri tanácsost éltette, aki válaszában Debreczen közönségéért ürtett poharat. A felköszöntők sorát Rácz Lajos dr. kamarai s. titkár zárta be, azokat a munkatársait köszöntve föl, a kik hat nap alatt minden erejük megfeszítésével, minden lelkesedésükkel feleltek a kiállítás csarnokát; a magyar munkások voltak az ő munkatársai, akiknek lelkesedése, munkaereje és izlése kepezi a magyar iparművészet fejlődésének biztosítékát.

Kedvezményes jegyek.

A kiállítás rendezőse ezuton értesiti a közönséget, hogy csütörtöktől kezdve a kedvezményes jegyek kiadása megkezdődik. Ezeket igénybe vehetik az iskolák növendekai, továbbá az ipari-kereskedelmi alkalmazottak; az ily jegyek ára 20 filler. A rendezőség különben elhatározta, hogy a 80 filleres rendes belépti jegyek árát, melyekkel csak a megnyitás napján keletkező

torlódást kívánták főleg elkerülni, a mai naptól kezdve 50 fillerre leszállítja, hogy minél többeknek lehetővé tegye a kiállítás ismételt meglátogatását.

A kiállítás rendezőinek ez az intézkedése valóban helyes és kívánatos. Hogy a kiállítás fokozódó látogatottságát is eredményezze, mert ilyen kiállítás Debreczenben talán nagyon hosszú ideig nem fog lenni.

A közönség egyébként az első nap is olyan érdeklődést tanúsított, mely minden várakozást meghaladt.

A kiállítás nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig.

Mohamed.

*

(Színmű három felvonásban.)

*

Zilahy Gyula mostanában erősen kultiválja a helyi szerzőket. Én is irtam erre fel egy színművet és figyelmébe ajánlom a direktornak. A tanítéme-ről lemondok, csak a dícsőségért irtam.

Személyek: Mohamed próféta, Allah isten, Nyul huszárönkéntes és Zsazsa mollett nő. Ezek beszélnek is. Bankigazgatók, fess nők, diákok, huszárok és sanzonettek. Ezeket, mivel úgy sem beszélnek, célszerűbb a nézőtérén elhelyezni, ahol esetleg tapsolnak is.

I. felvonás.

Elegánsan berendezett kávéház, hajnali öt óra. Mohamed egy billiárdasztalon fekszik. Nyul szivarozik és korhelylevest eszik. Zsazsa egy pamlag puha ölében ül, de csak egy fél órája. A felvonás előtt a Mohamed ölében ült. Csendes, halk dallam kíséri az egész felvonást. „Csipd meg rovar...” kezdetű népdal dallama. A bagoly nem huhog.

Zsazsa: De kedves Nyul, hova nyul?

Nyul: Nem nyul a nyul, csak káposztalevélet.

Mohamed: (felriad) Tehát igaz? Ez a nő megcsal engem! Evvel a niemanddal? Jaj nekem, óh jaj! Senkisémet lehet próféta a maga hazájában. On jaj Allah, Allah! Hogy megver engem az Isten! (Leszáll a billiárd-asztalról. Két elefautsont golyót elrejt. A golyó kangosan kopognak.)

Zsazsa: Ártatlan vagyok. Esküszöm Gül-baba sírjára és a gyermekeim boldogságára, hogy ártatlan vagyok.

Mohamed: (Sötéten) Hát neked gyermekeid is vannak? Esküdj meg, hogy azok nem anyától lettek, hanem rózsafán termettek.

Zsazsa: Becsület szentséges Atyauristenemre mondom.

Mohamed: Jól van, de ezzel a Nyullal leszámolunk. Öld meg kérlek.

Zsazsa: Jó. (Felteszi az asztalra a lábát, kihuz az azsuros harisnyájából tizen-negy cernaszálát és megfojtja Nyult.)

Nyul: (Hörög) Isten, király, haza. Kilehelem a lelkem. (Kileheli a lelkét.)

Mohamed: (meg van illetve) Hogy is mondta a megboldogult? Isten, király, haza. Gyerünk haza.

Zsazsa: Igen, de előbb adj kölcsön egy koronát.

Mohamed: Nem lehet, nem maradt egy vasam se.

Zsazsa: Ugy? Akkor véged van! (Neki ugrik Mohamednek, de az elugrik. Zsazsa beleesik a gázkályhába és szénnéég. Erős vasaló szénzag.)

Mohamed (sóbálványá válik) Óh én szerencsétlen!

A függöny most már legördülhetne, de Nyul hirtelen felugrik és jobbról is és balról is arculüti Mohamedet. Azért tud felugrani, mert nem igazán halt meg. Egész rövid szünet, aztán függöny.

II. felvonás.

Ez alatt nem kell felhuzni a függönyt, mert úgy sem történik semmi. De ha mégis felhuzzák, akkor egy barlangot ábrázoljon a színpad. A bagoly huhog. Tíz percig tartandó felhuzva a függöny. A kilencedik percben jöjjön be a diszletrendező, kiáltsa el magát:

— Ez a barom Kohn nem jó helyre tetted ezt a sziklát. Hogy meg fogom rugdosni!

(Függöny legördül.)

III. felvonás.

Történik egy tengeri görében. Személyek Mohamed fügefalevél kosztümben és Allah, aki a Zsazsa alakját vette föl. Ő teheti, mert ő Isten. A bagoly nem huhog.

Mohamed: Hihetek e a szemeimnek? Te vagy Zsazsa?

Allah (erős zsidó zsargonnal): Én vagyok. Higyj a szemeidnek óh Mohamed!

Mohamed: Olyan furcsán beszélsz, talán kikeresztelkedtél? (Egy tengeri csövet kezd rágni.)

Allah: (leveti a Zsazsa alakját és eltűnik, mint isten. Pepita nadrágban van, egyébben nincsen. Félelmesen dörgő hangon beszél. Elővesz a pénztárcájából három darab stennyilát és megüti Mohamedet.) Igen kis pipi, kikeresztelkedtem!

Mohamed: Az istennyila üsse meg, mi volt ez? Óh Allah, hát te voltál Zsazsa? Te veled töltöttem annyi édes szerelmes éjszakát? Remélem diszkreációra számíthatok?

Allah: Igen fiam. (Szigoruan) De máttól kezdve nem vagy prófétám. Erdemetlen vagy rá. Leküldelek a földre nyomort enyhíteni és te liezonokat szössz. Pfu! Fúj! Uj! j!

Mohamed: Irgalom óh Allah!

Allah: Istennél az irgalom! (Észreveszi, hogy elszólja magát.) Nincs irgalom! Nincs!

Összemorzsolja Mohamedet, mint a tengerit. Mohamed elvegyül a tengeri csövek közé. Allah átöltözik és a függöny egy kis habozás után legördül.

Lais.

Színház és Művészet.**Műsor.**

Csütörtök, április 8. Carmen, opera. Az olasz opera társaság vendégjátéka. B) bérlet. Pénteken, április 9. Ninos előadás.

Szombat, április 10. Nincs előadás. Vasárnap, április 11. Délután: Falu gossa, népszínmű. Este: Erdészlány, operett.

Színház után „Angol Királynő”

A tévedt nő. Nagy volt gyönyörűségünk az este: Verdinek hatalmas drámai operáját a vendégszínház olasz hármasszólyos művészi előadásban mutatta be, aminőt a debreceni színház közönsége aligha hallott még. Nem tudjuk hirtelenjében, kit emeljük ki elsősorban a közreműködők közül; a *Pierroni* kisasszony elsőrendű Traviata ja s *Ferrari* ur szenvedélyes Alfredo ja egyformán lebilincsel bennünket, s *Ercolani* (Germont) urnak hatalmas, tömör baritonját sem lehet egyhamar felejteni. A tévedt nő épen az a dalmű melyben a szereplőknek a három vezéralakon kívül ugyszólván semmi dolguk; a három olasz művész zavartalanul „vihette” a darabot s ez nekünk — erről akarunk épen beszélni — nagyon jól esett. Ily módon lehetett csak teljes az illúzió, így szivhattuk be teljes élvezettel Verdi gyönyörű, bánatos poézisét s a szöveg drámai, forró levegőjét egyaránt. Az első felvonás alatt a legelőkelőbb dalszínházba képzeltek magunkat, a negyedikben pedig ahol a dráma színei vizsgálatlanul sötétre válnak, úgy éreztük, mintha valamely hatalmas szerelmi tragédia végjátékát látnók egy par excellence drámai színházban. Hiába, Verdit csak az olaszok tudják énekelni s játszani. Az, amit Pierroni Luiga játékban adott, felüláll minden mértéken, melylyel a mi magyar Traviata-inkat mérni lehet; az énekelésének abszolút, hámulatlan biztossága pedig egyszerűen elhallgattatja a bírálókat. Nem volt pere, melyben új s új meglepetéssel ne szolgált volna a kisasszony, s a közönség csillag szemmel, áhítatosan figyelte, hallgatta minden hangvételét. Hogy hangjánál sok-sok üdőbb s tisztább fényűt hallhattunk (a debreceni színház is rejt egy ily hangot) az egészen másodrendű dolog; a Pierroni—Traviata abszolútbeesü alakítás. Azt hisszük, hogy nincs is ennél hálásabb szerepe ennek az olasz énekesnőnek. Tüntetően tapsolták Pierront; az első felvonás után mintegy tizszer hívta s aztán is valósággal követelte a közönség. — Ferrari lovag Alfredo-ja is mintaszerű tanulmány, s ha a nemes lovag nem engedné szabadjára mindenütt (például a negyedik felvonásban) az ő izzóan szenvedélyes temperamentumát, akkor az ő alakítására is hiába keresnénk fölöt. Ő is csodálatot keltett teljes biztossággal, sőt — az első felvonásban — lélekjelölésével is, melylyel egy veszedelmesen közelvölt, kínos incidenstől mentette meg az előadást. Sokat tapsolták és éljeneztek őt is, nemkülönben Ercolant, ki a második felvonásbeli híres Germont-áriával hatott különösen, játékban viszont mindvégig közepeset produkált.

A mieink — e dalműben a többi szereplő mind statisza csupán — tisztességgel megállták helyüket. A férfiak pláne korrekt munkát végeztek, szemben a nőivel, melynek botrányos gyöngesége főleg ily alkalmakkor tűnik ki. *Mártonfalvy* dícséretes energiával végezte feladatát; nagy dolga különben sem volt, csak a harmadik felvonásban, hol egy dilettáns társaságot kellett fékmentartania, s az elsőnek a kezdetén, hol a már említett baleset alkalmával valósággal vernie kellett a pulpust, míg a megriadt szereplőket s az ingadozó zenekart megfegyelmehette.

Az előadást zsufolt ház hallgatta végig.

(dr. g.)

Istvánffy Gyula kiállítása. Naponta sokan keresik fel Istvánffy Gyulának a Bikában levő kollektív kiállítását. Ma a következők nézték meg a kiállítást: Kovács József polgármester, Czeglédy Mihály Körner Adolf, Szabó Kálmán, Somogyi Zoltán, Lukács Juliska, Zilahy Gyula, Hahnel Aranka, Wessprémy Zoltán, Kardos Albert, dr. Bakóczy János, Wolafka Antal, Dessevffy Aurél és neje, Pattermann Ida, Blejer József, Gáspár Ida, Kelemen József stb. A sorsolás a képeállítás utolsó napjain lesz. A sorsjegy ára egy korona.

A felújított társulat. A színházi bizottság ma délután 5 órakor bizalmas értekezletet tartott Kovács József polgármester szobájában a polgármester elnöke alatt. Az értekezleten Zilahy Gyula szinigazgató bemutatta a társulat névsorát, az új tagok szerződéseivel. Az új tagok neveit azonban még titokban tartja a bizottság. Ezen kívül heterjesztette Zilahy a szezon hátralevő részében vendégszereplő művészek névsorát.

Forrongás a szerb hadseregben

A tiszték fenyegetik Péter királyt.

Előtérben az összeesküvők.

Csendes a balkán. Legalább mi reánk nézve csendes. A hadsereg körében azonban úgy látszik, hogy nagy az elégedetlenség, ami könnyen érthető is.

Különösen az újabb tiszték mozgolódnak erősen. Vádolják a királyt, hogy tulságosan engedékeny az összeesküvőkkel szemben.

Mai távirataink a következők:

Visszarendelt katonasereg.

Belgrád, április 7. A Drina szerb partjáról a fegyveres őrséget visszarendelték. A bosnyák parton osztrák-magyar csapatokat figyeltek meg, ami az újságoknak alkalmul szolgál aggodalmuk kifejezésére.

Forrongás a szerb tiszték között.

Belgrád, április 7. Az újabb tiszték körében nagy az elégedetlenség, mert a husvéti előléptetéseket megakarják szorítani. Mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy ha az előléptetéseket tényleg megszorítanák a tiszték tömegesen kilépnek a hadsereg kötelékéből.

Belgrád, április 7. A tiszték között nagy az elégedetlenség a király ellen, mivel a király engedékeny az összeesküvőkkel szemben. Az összeesküvők azt követelik, hogy Nisba az összeesküvők közül nevezzenek ki egyet hadosztályparancsnokká. Azonban ebben az esetben oly bonyodalom lenne, mely veszedelmessé válna a dinasztíára nézve.

Egy összeesküvő tisztt a királynál.

Belgrád, április 7. Péter király kihallgatáson fogadta Okenovics őrnagyot, a királyjövői 2. lovasezred parancsnokát. Ez a fogadtatás nagy feltűnést keltett, mert tudvalevő, hogy az őrnagyot állásától felmentették és vád alá helyezték, mert ezrede, tiszteivel együtt állásukat a hadügyminiszter rendelkezésére bocsájtották.

Belgrád, április 7. Politikai körökben kinos feltűnést kelt, hogy Péter király Okanovics őrnagyot kihallgatáson fogadta. Okanovicsnak nagy része volt Sándor király meggyilkolásában. Nehány nappal ezelőtt elmozdították az első tüzérezrednél elfoglalt parancsnoki állásától és vád alá helyezték, mert ennek az ezrednek összes tiszteit lemondásra bírta. A kihallgatás nagy feltűnést kelt és azt hiszik, hogy újabb bonyodalmakat fog kelteni.

Debrecen---Cegléd---Budapest.

A debreceni vonatok a nyugati pályaudvaron.

Változás a májusi menetrendben.

Régebben jelentettük már, hogy a kereskedelemügyi minisztériumban tervbe vették, hogy a debreceni, illetőleg a nagyváradi—kolozsvári vonatok ne a keleti pályaudvarról induljanak és érkezzenek, hanem a nyugati pályaudvarról. A menetrend megváltoztatásának az oka a keleti pályaudvar nagy forgalma és e miatt kis befogadó képessége. A dolgot úgy tervezték, hogy nem a szolnok—rákosi, hanem a szolnok—ceglédi vonalon mennek a vonatok. Ez a vonal pár kilométerrel hosszabb, de idővesztéssel nem fog jární. A terv már annvira haladt a megvalósuláshoz, hogy már a májusi menetrendben ez az újítás meglesz. Ezt erősíti meg budapesti tudósítónk következő jelentése:

A nyugati pályaudvar forgalma nemsokára négy onnan induló s négy oda érkező gyorsvonattal szaporodik. A vonatszaporulatot az idézi elő, hogy a Buapest, Arad, Tóvis, Brassóba induló s onnan érkező, valamint a Debrecen, Predeal felé induló s onnan érkező gyorsvonatok, amelyek eddig a keleti pályaudvaron közlekedtek, nemsokára a nyugati pályaudvarról fognak közlekedni.

Ezeknek a vonatoknak menetiránya is megváltozik. Eddig a szolnok—rákosi vonalon jártak, az új menetrend életbeléptetésével azonban a szolnok—ceglédi vonalon fognak közlekedni. A szolnok—ceglédi s a cegléd—budapesti vonalrészén már kiépítették a második vágányt s a forgalom szaporítása folytán szükséges állomásbővítések, kiterők építése s kiegészítő munkák is befejeződtek, úgy, hogy ezen a vonalon, ahol az utolsó tíz esztendőben a forgalom 35—40 százalékkal emelkedett s az új gyorsvonatok bevezetése által még inkább emelkedik, akadálytalanul bonyolíthatják le a forgalmat.

Az említett gyorsvonatok új menetiránya, indulási és érkezési idejének új beosztása valószínűleg már a májusi menetrendben fog kifejezésre jutni. A nyugati pályaudvaron is történt gondoskodás, hogy az új vonatok a pályaudvar forgalmába beállíthatók legyenek. A helyi vonatok az állomáson kívül épített vágányokon fognak indulni és érkezni s az állomási épület előtt még a millenáris kiállítás esztendejében épített fedett peront is sűrűbben használják a vonatok indításának és érkezésének céljaira.

A halál szekerén.

Borzalmas szerencsétlenség Bőszörményben.

Vér a vasúti síneken.

Tragikus véget ért Bőszörményben egy 18 éves ifju, a város egyik leggazdagabb polgárának a gyermeke.

Szabó Bálint földbirtokosnak a bőszörményi sorompón tul fekszik egyik nagy tag földje. Innen igyekezett hazafelé a fia, Antal egy rakott szalmásszekerén. A kocsis elé tüzes lovak voltak fogva, a fiatalember kedvenc lovai. Ez lett aztán a veszte.

A tüzes lovak valamitől megvadultak és örületes gyorsasággal iramlottak tova. Szabó Antal hiába igyekezett megállítani őket. A fékevesztett állatokat többé már nem lehetett visszatartani.

Valódi Borsalino és Amerikai kalapok Lengyelnél Piac-u. 43.

Futottak, rohantak a sorompó felé, egyenesen neki egy vasuti lámpaoszlopnak.

Oly eszevesztett gyorsasággal száguldtak a lovak, hogy a kocsis egy fordulónál felfordult. Istráng, hám, kötél, nyakló elszakadt és a zabolátlan állatok most már a kocsis nélkül vágattak tova.

Szabó Antal rettenetes sérüléseket szenvedett. Majd egy félórán át feküdt véresen az ut porában, míg az arra járó emberek szülei-nek a lakására nem szállították, ahol Bakóczy dr. vette kezelés alá. A halálosan megsebesült fiú azonban már nem segíthetett. Az esés következtében belső vérzést kapott, reggel hét órára már kiszenvedett.

A földbírók család iránt, akinek az elhunyt egyetlen gyermeke volt, városszerte óriási a részvét.

HIREK

— **A király husvétja.** Fécshől táviratozzák: A király ma reggel 8 órakor Walseebe utazott, hogy a nagyhetet és a husvétit ünnepeljen *Ferenc Salvátor* főhercegnél és *Mária Valéria* főhercegné mellett.

— **A debreceni munkáskertek.** A Közhasznú Munkáskertek Egyesületének szervező bizottsága e hó 8-án, csütörtökön este 6 órakor a Kereskedő Társulat titkári szobájában ülést tart, melyre az elnökség ez uton is meghívja a tagokat. Az ülés napirendjén folyó ügyek szerepelnek.

— **Roosevelt és a német császár.** Berlinből táviratozzák: Roosevelt az Egyesült-Államok volt elnökének Németországban leendő tartózkodásáról a következőket jelentette a *Morgenpost*: Amikor Roosevelt Napolyban megérkezett, a német konzul a hajó fedélzetére ment és a német birodalom színeit feltüntető virághokrétát nyújtott át Rooseveltnek, továbbá *Vilmos* német császár levelét, amelyben a császár ama reményét fejezi ki, hogy Rooseveltet Afrikából való visszatérése után Berlinben fogja látni. Roosevelt köszönetét és tiszteletét küldte a császárnak és megígérte, hogy amikor visszafelé jön Afrikából, Berlinbe is ellátogat.

— **Összetűzés a szerb határon.** Budapesti táviratozzák: Ma délelőtt Srebrenicánál a Drina partjáról három szerb lovas átlépte az osztrák-magyar őrszélre. Az őrszél visszalépte és a szerb lovasok közül egyik elesett. A hadügyminiszterium megerősíti a hírt.

— **Nász a szerb királyi családban.** Belgrádból táviratozzák: Heléna hercegnő, Péter király leányát egy orosz nagyherceg fogja nőül venni.

— **Egy hírneves műépítész öngyilkossága.** Bécsből táviratozzák: *Marmarek* bécsi műépítész, aki az Ósbudavárát és több bécsi és budapesti mulatóhelyet tervezett, ma délelőtt felfelöltte magát. Öngyilkosságának okául hátrahagyott levelében gyógyíthatatlan betegségét jelöli meg.

— **Róbert nem magyar név.** Nem minden érdekesség nélkül való az az akta, mely tegnap érkezett vissza a belügyminisztériumtól a városhoz. Az ügydarab egy név-magyarosítási ügygel van kapcsolatban. Egy debreczeni fiatal ember ugyanis német hangzású nevét magyarral akarván felcserélni,

kérvényt intézett a belügyminiszterhez, hogy nevét Róbert-re változtathassa át. A névváltoztatási engedélyt azonban a miniszter nem adta meg, azon indoklással, hogy Róbert nem elég magyar hangzású név.

— **Jóváhagyott házvétele.** Debreczen város egyik legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta az Irinyi-féle ház megvételét. A belügyminiszter ma érkezett leiratában értesítette a várost, hogy a házvétele jóvá hagyta.

— **A huszonöt éves Iparoskör.** A debreceni iparoskör április 18-án fogja megünnepelni fennállásának 25-ik évfordulóját fényes ünnepségek keretében. Délelőtt az ipartestület dísztermében díszközgyűlés lesz. Este a Bika dísztermében jubiláris ünnepély, melynek műsorát a Biczó Gyula elnökléte alatt kiküldött nagy bizottság a következőképpen állapította meg: 1. Ének. Előadja a Városi dalárda. 2. Ünnemi beszéd Szávay Gyulától. 3. Dóczy-nóták. Éneklő Bárdos Irma. 4. Humoru felolvasás Nagy Vilmos. 5. Horváth Kálmán énekel. 6. Tóth János dr. gondolkodik. 7. Gyöngyi Jolán és Gyöngyi Irén énekel (kabaré) számai. 8. Városi dalárda énekel. E szép műsor a szereplők kiváló egyénisége már magába elég garanciát nyújt arra, hogy Debreczen város egyik legszebb testületének, az Iparoskörnek ünnepélye fényesen sikerüljön. Az ünnepély iránt már ma is rendkívül nagy az érdeklődés.

— **A boroszlói öngyilkosság.** Hirt adtunk róla, hogy tegnap Boroszlóban öngyilkos lett egy 55—60 év körüli úri ember. Amint budapesti tudósítónk táviratozza, az öngyilkosban ma felismerték *Fest Lajos* volt eperjesi orsz. gyűl. képviselőt.

— **Meg van az ötleles betörő!** A Gasparik üzlet ügyes és ötleles betörőjének sikerült megállapítani a személyazonosságát. Kardos Sándornak hívják, kisujszállási illetőségű lovas. Ezen Késes-utcai szálloda háziszolgája. Rab József ismerte fel hátrahagyott ruhái alapján az ötleles és ügyes betörőt, a ki még csak kezdő ezen a téren, országsszerte közzélik.

— **Házasság.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő pár jelentkezett házassági kihirdetés végett: Balogh Elek ref. kovács—Kecskés Eszter ref., Nagy Márton ref. kazánfűtő—Biri Klára ref. Deák Imre ref. kereskedősegéd—Stuller Mária ref., Fábian Károly ref. kisbirtokos—Tamás Eszter ref., Nagy József ref. gubásmester—Kiss Erzsébet ref., Toronicsa Sándor gkath. máv. bognár—Szász Juliánna ref.

— **Öngyilkosság Tetétlenon.** Varga Lajos tetétleni cigány-napszámos tegnap reggel mellbeötötte magát. Öngyilkosságának az oka a büntetéstől való féltel m, amennyiben ma kellett volna vérfertőzés bűnével vádolva a debreczeni kir. tábla vádtanácsa elé állni. Az ügyészség az ítéletési engedélyt megadta.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Ozv. Turi Sándorné ref. 82 éves, Brik József izr. gyümölcsáruló 85 éves, Csák József ref. 46 éves, Szűcs János ref. 73 éves, Kun József, gör. kath. 50 éves, Komlósi György r. kath. 76 éves, Durai Jánosné r. kath. 72 éves, Szonyi Jánosné ref. 62 éves, Kulcsár Ilona ref. 23 napos.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

10 000 koronát nyertek: 26626 81452.
5000 koronát nyertek: 14469 47640
113562.

2000 koronát nyertek: 2720 6102 8299
9981 11078 14310 16511 30051 44012
4914 52590 62325 69464 69935 73257
77294 82830 84171 87674 108861 114464
115634 121865.

1000 koronát nyertek: 2063 4164 4578
6615 10484 11684 13258 16080 20172
21479 29450 31391 34479 45146 48143
49448 51952 53960 57696 61540 61883
69128 69161 70657 73936 74003 81790
91560 99441 103083 103521 109727 112236
121005

500 koronát nyertek: 759 8773 5676
6777 7365 11126 14118 14539 16372 17695
18496 19052 19697 19787 22469 28231 28557
37897 38096 39330 39338 41574 42377 44149
44235 45762 44804 46230 47178 50691 51112
56021 56116 56461 26987 60403 70420 60761
61809 62374 66190 60403 70420 60761 61809
62374 66210 66490 72632 77325 79228 71268
81969 85458 85982 86602 90206 91860 93465
94025 94960 97505 101357 105772 103657
105553 110381 113884 113996 115300 116233
116739 117518 122663 124372.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Arcképek az iparművészeti kiállításon.** A most megnyitott iparművészeti kiállításon a kamara területéről hét vármegye műiparosainak remek alkotásai közt méltó feltűnést keltének Némethi József fényképész debreceni, máramarosizeti és ungvári műtermének együttes arcképkiallítása. A művész arcképek a bíráló bizottság osztatlan tetszésével találkozott. Megjegyzendő, hogy városunk és a kamara területéről mint fényképész egyedül Némethi vesz részt a kiállításon. A kiállítás rendezésége az összes termék lefényképezésével Némethi bízta meg.

— **Köztudomású, hogy husvétit illatszerek, locsoló különlegességek leelőzőbbin szerkesztők be a Központi droguerában városi épület Piac-utca 20 sz. II. emelet ujdonságok kirakatát mely valóban feltűnő kelt megtekintésre ajánljuk t. olvasóinknak.**

— **Husvétit levelezőlapok legnagyobb választékban Antalfy Józsefnél.**

— **Mosó pongyola remek színekben 4 ft Halmágyinál.**

Törvénykezés.

— **Notórius tolvaj.** A debreceni törvényszék tegnap itélkezett *Kálmán Ferenc* rovott multu, hadházi lakos felett, akinek több mint 12 lopás, csalás és betörés terheli a lelkiismeretét. A beismerésben levő bünyöst a törvényszék 4 évi és 2 havi jogerős fegyházra ítélte el.

Közigazdaság.

Terménytőzsde.

— *Chvarcz* E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. április 7.

Készaru 5-el magasabb.	
1909. októberi buza	11.45—46
1908. májusi buza	13.84—85
1909. áprilisi buza	14.46—46
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	9.30—31
1909. áprilisi rozs	10.20 21
októberi zab	7.75 76
1908. májusi zab	—
1909. áprilisi zab	8.32—73
1900. májusi tengeri	7.48—49

70,000 drb

cement tető cserép jutányos áron kapható, esetleg his mennyiségben is

LUKÁCS VILMOS és TESTVÉREINEL
DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám. — Telefon 308. szám.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(29) Irta: **Vértesi Arnold.**

Ugy látta, csak lapda az ember a sors kezében, melyet ide oda vet. E percben teljesen megadta magát a fatalistikus nézetnek s érezte, hogy ereje laokad a küzdésben. Mi fog ismét vele történni, nem tudta, de csak rosszat sejtett.

Saját baját mégis elfeledte most a Diarcadiu fölötti aggodás miatt. Hiába szólt az öreg bojár sorai oly megnyugtatólag. Armin tartott attól, hogy Lascar Diarcadiu soha többé vissza nem tér. Isten tudja, hol és merre jár? hol fog nemes vére kőmenni?

Pártaaj lehetőségére is gondolt Armin, ámbar nem bírta képzelni annak okát. A vendég urak lehettek párbajszegédex s az orvos megjelenése is igen könnyen érthető így. Az orvos szükséges a párbajnál. Azt alig lehetett felténni, hogy a békeszerződés tudós ur, politikai összeesküvésekbe keveredjék.

De bármilyen legyen is a rejtélyes ok, mely Lascar Diarcadiut távozásra bírta, mindenképp csak aggodalmat költ.

Talán megtudhatná az okot Armin, ha az öreg bojár irászatát felnyitná. A kucsa zsámbékban. Ott bizonyára iratokat találna, melyek féltárgyosítást nyújthatnának. De De vissza nem élhetett a biza'ommal, estig nem volt szabad felnyitni.

Az éjszaka, terhes nap lesz. Mit mondjon Marinának, ha kérdezősködik, ha aggodni talál nagybátya távozásán?

A hogy fali órára nézett. Oly lassan haladt rajta a lomha mutató; még alig ért felizre.

Most egyszerre kocsi-düböngést hallott. Valaki jött az udvarba. A könyvtárszoba ablakai az ellenkező oldalra nyílnak, innen nem láthatta az érkezőt, kisetett tehát a folyosóra, hogy láthassa.

Nem merre remélni, hogy Lascar Diarcadiu tért vissza. Sietve ment ki, nem bírta elfogni a lázas fölindulását.

A kocsi már a ház előtt állt. Diarcadiu kocsija volt.

Mintha nehéz kő gördült volna le Armin szivéről, megkönnyebbülve lélegzett; de a következő pillanatban már rémületes meredtek szeméi a kocsira.

A cselédek, kik a kocsi körül álltak, elsápadtak.

Visszafélt volt az öreg bojár arca s ruháján vérfoltok látszottak. Nem bírta le szállni, úgy emelték le a kocsiból.

A mint meglátta Armin, gyöngye mosoly szállt ajkaira s fejét kissé megmozdítva nyájasan, bágyadtan köszöntötte.

— Oh istenem, mi történt önnek? — kiáltott fel lázasan Armin.

— Elmondok önnek mindent ha lesz időm még elmondani, — szólt a sebesült halak.

Az orvos ült mellette a kocsiban. A másik kettő a tegnapi vendégek közül, csak félóra múlva jött meg egy parasztszánkán.

Lascar Diarcadiu párbajt vívott Bratnanu kapitánnyal.

X.

— Mit hisz ön, orvos ur. — szólta meg Fehér Armin az orvost, — lehet remélni?

— Őszintén akarok szólni Önnek, — viszonzá az orvos. — A golyó mélyen befuródott a bordák közé s nemes részeket sértett meg. Megieszem kötelességem, uram de a tudomány gyenge a halál ellen.

Armin megilletődve hajtotta le fejét.

Csendes, néma volt az egész ház, mint valami kriptá. Látnihegyen mentek végig a cselédek a folyosón. Mély csend uralkodott mindenfelé, csak távolról, Marina szobája

felől, tünt föl úgy Arminnak, mintha elfojtott zokogást hallana.

Nagybátyja ágyánál nem sirt Marina. Mielőtt belépett a szobába, letörölte könnyeit. Rendkívüli eréllyel bírta visszafojtani a sírást, mely ki akart törni györsött málából s torkát folytatta.

Nem akarta mutatni bátyja előtt, hogy kőszébeesen félti életét, hogy nem remél. Mintha az öreg bojár nem jobban tudta volna, hogy halála közel van s minden orvosi segély hiába.

A vérvesztés nagyon elbágyasztotta. Déltájban kissé niszenderült. Marinának arczára a remény egy főtó sugára szólt.

Délután kissé jobban érezte magát a sebesült s Fehér Arminat kérte magához.

Cs. k. Marinát találta Armin a beteg s obájában, ülve az ágy szélén s többé nem tartóztatva sírását.

— Elmondtam Marinának mindent — szólt az öreg bojár kissé fölemelve fejét az az ágy vákosáról. — Hiába akarnám titkolni előtte érzem, hogy meghalok, jobb előbb megtudni s elkészülni rá.

Marina nem szólt, csak egyre sirt és eltakarta arczát.

Az öreg bojár megfogta Armin kezét.

— Tudom, hogy ön szereti marinát, — szólt halkán — nem kérdezem, ki ön. Nem elég tudni, hogy méltó arra, hogy fiának nevezzem. Jertek közelebb, szeretnélek megáldani halálom előtt.

(Folytatjuk.)

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen czélját elérhesse, megragad minden alkalmat a lelképőnebb dolgokkal kezegeti arczát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben önkre teszi arczbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondozáspótlá kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, mely t. Gutori Földes Kélen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és arcz minden tisztálansága (szepítő, májfolt, kiütések stb.) ellen ártatlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló: a készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. Óvakodjunk tehát arczunkat mindenféleképpen kezegetni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arcz szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szepítőszert a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arcz bőrét, eltünteti a szepítőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtálat, mitesszert, arcz- és kézvörösséget. Az arcz ideális szép, tiszta és ifjú lesz s amellel a Margit-Créme teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit szappan 70 fillér, és Margit powder (fehér rózsás és crème színben) 1 kor 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerházában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így czimezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható: Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. H-Szoboszlón: Barbócz Zsigmond. H-Böszörményben: Eresey Gábor.

A Harmat Crème

arczszepítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepítőt, májfoltot, pattanást, bőrtálat (mitesszert) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdűvé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár.

Mihalovics Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplac 31, a városbázzal szemben.

Megnyílt! Megnyílt!

A nagy ingyen mozi.

Hol? Hol? Csapó-u. 52. szám alatt FIUME kávéház

a volt Rölcsy kávéház kerthelyiségében. Megnyitás április 10, 11. és 12-én Szombat, Vasárnap és Hétfőn. Belépti-díj nincs.

Remek műsor. Előzékeny kiszolgálás. Kiváló konyha Magyar fajúborok. Mérsékelt árak. Elsőrendű zenekar. Az előadás gyönyörű fedett virágos kerthelyiségben tartatik meg. Kezdete este 8-tól reggel 2 óráig. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok m. tisztelettel

AUGURT ANTAL, kávé.

MEGHÍVÓ

a „Vasuti Alkalmazottak Takarékpénztára r. t.”

1909. március 28-án megtartott II. rendű közgyűlés az ezen közgyűlésre kitűzött tárgysorozat 6. pontjának letárgyalására az alapszabályok 18. §-a értelmében határozatképes nem lévén van szere csékn a t. részvényeseket

a 1. é. április hó 18-án d. e. 10 órakor az intézet helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésre

oly értesítéssel meghívni, miszerint ezen közgyűlés az alábbi tárgysorozatba jezett ügyben — az alapsz. 14 és 18. §§-ának rendelkezéséhez képest — a megjelent részvényesek, illetve képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül jogerősen fog határozatot hozni.

Tárgy:

Az alapszabályok 6, 7, 13, 18, 35 és 43. §§-ának módosítása.

Debreczen, 1909. április hó 8-án.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhat szavazati jogot, ki a közgyűlést legalább 4 héttel megelőzőleg nevére írt részvényeit — a még le nem járt részvényekkel együtt — a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig az intézet pénztáránál, vagy valamely debreczeni pénztárvezetőnél letétbe helyezi. A letéti elismervények a közgyűlésen való részvételi jog igazolására szolgálnak.

A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít, azonban egy részvényes 50 szavazattal többet nem gyakorolhat.

A szavazati jog meghatalmazás útján is gyakorolható, a meghatalmazottak azonban — törvényes képviselők kivételével — csak szavazatképes részvényesek sorából választhatók.

Van szerencsém a n. é. hölgy-közönség becses tudomására adni, hogy **Debreczenben**

Darabos-utca 28. szám

alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő angol és francia

női ruhakészítő divattermet

nyitottam, ahol is elvállalom ezen szakmába tartozó összes munkák készítését a legrövidebb idő alatt s

olcsó árak mellett.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Várad József,
női szabó.

Két honvéd ló a század parancsnok ur beleegyezésével átadandó.

Egy sárga ruganyos kocsi, két lóra való és egy fekete 3 üléses egygyes fogatú ruganyos kis kocsi

Eladó.

Bővebben: Teleki-utca 16. szám alatt

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása osodás!

Szépít, fiatalít! Leghíresebb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálaltalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás ávegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany orszárv” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Szíves tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy a tavaszi szezon be-
áltával mindenféle

anyag és festék

árakkal üzletemet újonnan berendeztem és azokat a legolcsóbb árban becsajtom a fogyasztó közönség részére.

Festők, mázolók

és a szakmába vágó iparosok külön árkedvezményben részesülnek.

Arám versenyképesek bármely más céggel, az árunk jó minőségéért szavatolok. Szíves pártfogást kér

Blumberger Gyula

festék kereskedő

Hatvan-u. 13. Telefon 621.

Rinél rendeztessük be lakásunkba villanyvilágítást?

Földvári L.

első debreczeni elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalatánál
Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám.

Költségvetések díjtalanul.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi- és gyermek fehérművek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

GYÜMÖLCSFÁK

kiváló szép dus gyökérzettel, 2-3 éves koronával, minden talajban biztosan megerednek

Almafák 16 legjobb faj. — **Körtefák** 12 legjobb faj. — **Szilvafák** boszniai berzencei. **Csereznnyefák** — **Meggyfák** — **Birsalma** magastörzsű, 1 darab 160-2. — koronáig. **Kajszinbarackfák** — **Uzibarackfák** — **Magastörzsű pöszméte.**

ÁRAK: I. rendű kiválóan erősek, darabja 1.20 fillér. 10 drb 11 kor. 100 drb 100 korona.

II. rendű gyengébb, de egészséges, szép koronával, darabja 1 kor. 10 drb. 9 kor. 100 drb. 80 korona.

Rózsák 2 éves, nemesítés, edzett, erős koronával, 10 drb. 18 korona.

Kontsek Géza

kereskedelmi kertészetében.

Minták megtekinthetők

a Kossuth-utcai üzletben.

KÖZPONTI DROGUERIA

Piacz-utca 20. Városház épület.

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

Husvétii illatszerekben

és

locsoló különlegességekben.

Illatszerek deka számra kimérve is kaphatók.

Telefon 292. szám.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz a nagy alkalmi vásár!

Megérkezett a tavaszi idényre minden a mi legszebb, legelegán-abb, úgy szövetekben mint selymekben.

Óriási választék a legutolsó divat szerinti Costüm, Blouse és pongyola kelmékben. Gyönyörű mosó Francia gyapjú delaineiben.

Valódi angol Zephirek és ruha vásznak, kretonok batiztok. Arany és gumi öv különlegességek. Gyönyörű ajour és sima női harisnyák, elegáns remek csipke és selyem blousok, férfi és női fehérművek, gyermek harisnyák, selyem zsinórok és sujtások minden színben. Szőnyeg-csipke és szövet függönyök, ág garnitourák, mindenféle divat cikkek, Saját készítésű paplanok, valódi lenvásznak és maderpolai Shiffonok minden cik meg-
lepő olcsó árban szerezhető be.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Eladó

egy 4 lóerejű jókarban levő

légszeszmotor

Megt. kinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

óriási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Kistemplom mellett, (sarok bolt.)

Tavaszi czipő és kalap ujdonságok

NEUMANN TESTVÉREK cégénél, a Tisza palotában. Telefon 434.

1 pár Chevro női lélczipő 3. — irt.
1 pár Chevro női egész czipő 4. — irt.
1 pár Chevro férfi lélczipő 4. — irt.
1 pár Chevro férfi egész czipő 4.75 irt.

**A legszebb
MŰVIRÁGOK
legújabb
SZALMAKALAPOK
Schwarcz M. L.-nél.**

Villamos világítást,
a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezeletét és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal.

FÖLDES SÁNDOR
elektrotechnikai vállalkozó
Debreczen, Nagytrafik udvar
Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivilámpások, osillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölcson ivilámpák havi 3 korona díjért.
Telefon 210. Telefon 210.

Kerékpározók figyelmébe.
Értesitem a kerékpáros urakat, hogy a tavaszi szezonra már megérkeztek a legjobb gyarmányu **Helical Premier Alfa kerékpárok.**
Nagy javító műhelyemben elvégezem minden e szakmába vágó munkákat, u. m. javítást, nikkelezést, zománczozást. Bonyós és szolid kiszolgálás.
GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára
Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Csak e hó végéig tart még a végeladás az Ernyőgyárban
Piac-utca 28.
miért is a még meglevő készlet minden árban eladatik.
Viszont elárúsítóknak nagy árengedmény.
Az üvegszekrények üzleti berendezés olcsón eladó.
MERKLER SOMA, Piac-utca 28.

Kerékpározók
mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet be mindent.
Raktáron tartok elsőrendű
kerékpárokat,
valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközök. **Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek** raktára és mindezek javítása
B pártfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ezelőtt Geller és Németh
Debreczen, Hatvan-u. 8

Meglepő Ujdonságok
Legszebb maradandó értékű
husvétii ajándék
tárgyak,
drágakövi ékszerek aranyárak, valódi ezüst és chinaezüst tárgyak. A legpontosabban járó zsebórák mesés olcsó árban.
Rose Dezső
ékszerésznél kaphatók
Debreczen, Piac-utca 55. szám,
Hungária mellett.
Különlegességek.

Telefon 632. Alapított 1893. évben. Telefon 632.
Halmágyi Sámuel
női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-u., a főpostával szemben
az 1909. évi tavaszi idény ujdonságai
Princesruhák, felöltők, costumök, Ottománselyem paletok matinék, blousok, aljak, pongyolák és leány costumök óriási választékban megérkeztek.
Arjegyzék kivonat:

Női felöltő elegáns szín és formában	frt 6.-	Leány felöltők színes angol hosszú	frt 5.-
Női Costüm angol kelme színes	„ 10.-	Leány gallér csuklyával	„ 2.50
Női utazó köpeny, hosszú	„ 8.-	Leány gallér csuklyával pepita „	„ 3.75
Női selyem blousok dival színekben	„ 5.-	Leány costum sötét színben	„ 12.-
Női angol alj színes legújabb forma	„ 3.-	Leány costum angol kelme	„ 12-50
Női csipke blous finom kivitel	„ 6.-	Leány blousok Matisz legújabb	„ 6.-

Külön mérték osztály. Szolid olcsó árak. Előzékeny pontos kiszolgálás.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék a választékyel csatolni.

Pénzkölcsönt

4-5% minden nagy-ágban esetleg jótállás nélkül adós levélre, váltóra, tekvésére, stb. részletfizetésre is ad A. Antrop, Berlin N. O. 18. Válaszbélyeg.

Kötött harisnyák nők férfiak és gyermekek ré zere legjobb kivitelben alkalmi vétel folytán mesés ócsón Schwarz M. L.-nél.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegre, Pajlan és flanel takarók férfi és női felöltők, kez férfi fű öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly ócsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevonását eszközöljön Tisztelt Kaiser Salamonn.

Legjobb illat-zerek fesskendő el 20 fillértől. 5 koronáig Schwarz M. L.-nél.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Kramer József.**

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhák. Igen tisztesáras arban vesz Rósenberg Bela Bagocsi-utca a 4. szám.

Agancs-csillar. Megbanu asra méltóan szép azan szarvas és agancsokból összeállított igen dicsőséges csillar, melyet Kun József Széchenyi-u. csi mukoszkörus készítet. Amal tórok nezzek meg az üzletben, mert eladó.

4 szobas utcai lakas melezhetységet — közel a főtérhez majus 1 re kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Egy könyvelő felvétetik az esti órára. Czim a kiadóban.

Elárusító felvétetik kenyér üzletbe Peterfia 11. szám.

3 szobas lakast kertsek. Adják be szobeli leg ajánlataikat a kiadóba.

Házmester felvétetik. Iskola-utca 8. szám.

Modern 3 szobas lakas vízvezetékekkel, fürdőszobával athenyezés miatt majus 1 re kiadó. Vigkedvü M. haly-utca 18.

Üzleti könyvek csakis Hoffmann és Kronovitznai Piacz-utca 49 kaphatok ócsón arban.

Uri embereknek izt, ozvegy urinó kitun. nazi kosziot ad, akassal együtt a Piacos. czim a "adohi-ataiba.

Öregbb embert keresnek. Czim a kiadóba

Eladó ház. Szécsényi utca 50 sz. a. 330 negyszögöl udvarral, 35,000 koronáért, mely vételárba a betabazott 25,000 kor. adó ság állé. e mellett a ke zponzfizetésbol fizetendő 10,000 kor részletekbe is fizetendő, esetleg ennek törlesztésében egy kis ingamul, ház, kert, s. b. adható. Ért. A rany János utca 59 sz. a.

Ezerjó Bizling Kövidinka és csemege szőlő vesszők még kaphatók Molnár Lukác. Mária telepéről megrendelhető Kos. u. h. utcaí üzletben Telefon 630.

Pilszerozás, gouwerirozás, mindennemű lera kott szoknyák készülnek Iklódy Jánosné gouweriro ó inté. etében Csapó-u. 63.

Mester utca 33. sz. háznál levő raktár május 1-től kiadó. Értekezhetni tulajdonos nál Rákve y-u. 25

Költöztetéseket faderes stráf kocsi eszközöl Debreczeni Lajos, Csapó-utca 86.

Képzett varró intelligens házakhoz ajánlkozók, ot hon is valhat. Czim a kiadóban.

Könnyű me lékkesetre lehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásával óhajtanak foglalkozni. Czim a kiadóba

Kopirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló felvétetik Gerstner Kalman fűszerkereskedésében Debreczen, Szécsényi u.

Házak, házbelyek kevés pénzzel megvehető az átlomás mellett, Sümeghyai Csapó-u. 11.

Ügyes varró lányok azonnali belépessel felvétetnek Vanger Sándor Baithyanyi-u. 1. Ugyanott tanuló lányok.

Ügyes csinos képzett varró lányok felvétetnek Halmágyinál.

Könyvelést keresek a reggeli órára lehetőleg szabó üzletben czim a kiadóban.

Derekvarró és kezi leányok azonnali felvétetnek Rott L. divatterem Piacz-u. 32.

Szép a bajusz

a híros

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró.

Védjegy.

Beyedall készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany egyszarvu” gyógyszerár
Telefon 496. Telefon 498.

MEGLEPŐ, SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEK

PAPTAMÁSI LITHIUM-GYÓGYVIZ

gyomor-, vese-, hólyag- és bélbántalmaknál, valamint asthma, bronchiale, kőszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Ka, ható **Kontsek Géza** fűszer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Molnár Ferencz

Záder Lajos utóda
női divatteremben a legszebb tavaszi újdonságok,

Gyapju costum és ruha szövetek, „Cachemir sois, Schantung” Bengalla, szines és nyers selymek, napernyők.

Női és gyermek felöltők

dus választékban megérkeztek.

Női ruhák legújabb divat szerint készülnek.

Figyelem!

Va ódi **szegedi édes nemes és rózsapaprika** különlegé ségimstajánom a melyen tisztelt háziasszonyok, vendéglők és hentes u ak figyelmébe. Eladás po tacsomagokéat és nagy mennyiségűen is. Ugyanott ócsón bava-sárási forrás mindennemű fűszerárakban Tossék biza ómmal próbárolást csinálni.

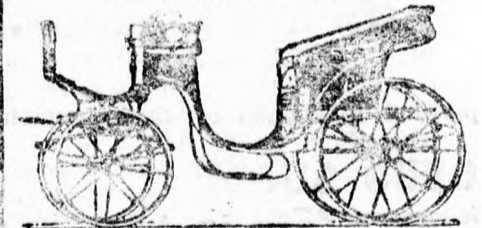
Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében
Rózsater 2. Pénzügyi palota.

Fábián László

kocsiyára

DEBRECZEN, Halvan utca a 61. szám.
Alapított 1901-ben.

Raktéron tart mindennemű hintót és hajt kocsit Régi kocsikat újakra becsereél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktéron vannak. Javításokat ócsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek

Női divatelmékben, — Volle de laine selyem szövetek, — ruha vásznakban.

Oriási választék

: napernyőkben. :

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

KISS szerencséseje NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal **állandóan reménye van**, gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer, tehát **biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélye páratlanok**, nincs a világon sorsjáték-tervezet mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál mint a huzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség **teljes bizalommal van**, az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját **neve**, vagy más, önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyerménnyel lesz kihuzva már a legközelebbi huzásokon.

Kisérlelje meg szerencsését nálunk, mert-

KISS szerencséseje NAGY! KISS KÁROLY és Társa

bank részvénytársaság, a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárúító helye.

Központ: Kossuth Lajos-utca 13. szám.

Fióküzletek: Rákóczi-ut 55. szám.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok osakis nálunk kaphatók!

Adél 14769	Criszján 68002	Ferdinánd 102235	Izidor 56073	Manó 67698	Róland 24799
Adolf 34283	Cornélia 107250	Ferenec 100953	Izso 94904	Marsell 107497	Rozália 8138
Adorján 479	Constantin 107479	Flóra 17012	Jakab 106174	Margit 54402	Rózsika 79344
Adrien 88059	Clementina 9807	Flórián 8391	Janka 99067	Mária 73317	Rudolf 67626
Ágnes 102195	Clarissa 37783	Flóris 487	János 60121	Mariska 51335	
Ágost 8357	Cézár 39442	Fodor 90672	Jenő 102745	Márk 50474	Salamon 102228
Ákos 95345	Cecília 29482	Franciska 32069	Jolán 17041	Mária 50474	Sámson 70484
Aladár 93071	Carolina 37730	Frida 39403	Jónás 90538	Márton 21051	Sámel 107684
Alajos 73213	Camilla 56393	Frigyes 34712	Józsa 100963	Máté 2311	Sándor 100958
Albert 8528	Dániel 106933	Fülöp 22163	József 45591	Malvin 22403	Sarolta 85689
Alfonz 37473	Dávid 29343	Gábor 102145	Judith 90688	Mátild 102701	Sebestyén 50455
Alfréd 57507	Demeter 4406	Gábriel 21375	Julia 108386	Melinda 102157	Simon 106038
Alice 40640	Dénes 108028	Gáspár 73313	Juliska 27994	Melinda 102157	Stefánia 44717
Amália 102215	Dész 13281	Gedeon 108104	Kálmán 8300	Ményhért 20068	Szaniszló 22250
Ambrus 3355	Domokos 107657	Gergely 50551	Kamill 34295	Mici 29845	Szeréna 21516
Andor 23141	Dóra 8389	Gertrud 90908	Károly 107460	Mihály 56056	Szidónia 102278
Anna 37350	Dorottya 17026	Géza 83604	Károly 96055	Miklós 102132	Szilárd 19111
Antal 96069	Döme 60090	Gida 102186	Kázmér 65972	Milán 27181	Tamás 81210
Antónia 98649	Dömötör 51484	Gizella 22965	Katalin 84618	Miklós 102132	Taszi 106659
Aranka 102105	Eberhard 90755	Gottfried 75018	Kelemen 107239	Mór 48170	Teofil 27117
Ármin 684	Edith 57453	Gusztáv 23148	Klára 67629	Náci 106170	Teodor 90814
Arnold 82105	Ede 33803	Gyárfás 75001	Klotild 102270	Nándor 27106	Teréz 102160
Áron 63453	Eduard 91301	Güldö 48149	Konrád 9810	Natália 72796	Terka 8241
Árpád 94220	Elek 58562	György 38392	Kornél 72137	Náthán 107474	Tibamér 32405
Arthur 26578	Elemér 102136	Gyúza 63456	Kornél 108111	Nelli 89620	Tibor 58104
Attila 91845	Eleonora 91726	Gyula 108003	Kristóf 16604	Nesztli 73375	Titusz 10108
Augusta 58138	Élisa 107461	Gyuri 14742	Kristina 90801	Netti 60076	Tivadár 70476
Aurél 90710	Élisa 21058	Hedvig 90712	Lajos 13672	Nina 106172	Tóbiás 102487
Aurélia 37469	Élisa 108381	Heléna 13275	László 90847	Olga 19759	Tótor 106036
Balázs 78233	Elza 73333	Henrik 39468	László 107163	Olivén 79338	Ulrik 29430
Bálint 95012	Emanuel 80854	Hermann 91932	Lénárd 54793	Orbán 102711	Urbán 38877
Bandi 20551	Emil 78235	Hermína 20196	Lenke 90689	Oszkár 53381	Valentín 102109
Barnabás 78224	Emilia 57211	Hubert 107627	Leó 108384	Ödön 64248	Valéria 60083
Beatrix 6454	Emma 33813	Hugó 39772	Leó 108384	Ödön 50446	Vendel 50574
Béla 65958	Erna 489	Ibolyka 102330	Laura 21647	Ottó 616	Vereola 107232
Benedek 8216	Erna 79331	Ida 49222	Leontin 102271	Pál 108073	Vidor 27370
Benjamin 94224	Ernesztin 107155	Ignác 95017	Leonora 91010	Paula 67635	Viktor 60134
Bernát 13623	Ernő 12717	Illa 107145	Lidia 84046	Péter 83897	Viktória 100187
Berta 73224	Ervin 37781	Illés 8102	Lina 107683	Piroska 102107	Vilma 90664
Bertalan 39757	Erzsébet 4220	Ilma 22958	Lóránt 24795	Pista 103624	Vilmos 34083
Bertold 102104	Etel 65052	Iloa 102133	Lipót 107476	Pongrác 23121	Vince 107450
Blanka 38900	Eugénia 107244	Imre 106154	Lőrincz 38051	Ráchel 94233	Walter 106197
Bódogh 8274	Éva 74130	Iren 94963	Lucia 56332	Rafael 79323	Wladimir 86341
Boldizsár 4205	Fabián 95346	Irma 29749	Ludmila 39743	Regina 108986	Zoltán 90545
Borbála 108108	Fáni 13163	István 66918	Lukács 75009	René 73386	Zsni 41646
Böské 22211	Felicia 79841	Iván 2340	Ludvig 102114	Rezső 74134	Zsigmond 87536
Boriska 60115	Félix 71111	Ivory 21354	Lulza 8224	Richard 9812	Zsófia 107175
		Izabella 13643	Magda 45192	Róbert 20056	Zsuzsána 67684

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk

Az I. oszt. sorsjegyek

árak:

- Nyolcad 1.50 korona
- Negyed . 3. — „
- Fél . . . 6. — „
- Egész . . 12. — „

huzása

május 19 és 21-én.

Tessék kivágni és címünkre beküldeni:

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa bank részv. társ.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték I. osztályára a ..... sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát: } mellékelve bélyegeken küldöm.
} egyidejűleg postautalványon küldöm.
} kérem utánytélézni.
..... kor. .... fill. (A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Pontos } Név : .....
cím : } Lakhely, utca, házszám : .....
} Utolsó posta, (megye) : .....

Jegyzék

a XXIV. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 55.000 nyereségéről, mely a 110.000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség
1,000.000 kor.

	Korona.
1 jutalomdíj	600000
1 nyereség	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
3 „ „	25000
8 „ „	20000
8 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
34450 „ „	200
4850 „ „	170
4850 „ „	130
100 „ „	100
4350 „ „	80
3350 „ „	40

55 000 nyereség és jutalomdíj K 14,459.000

1309/1 1-2 old.
Viepesutobol

Női czipőket   **Telefon 602.**   **Férfi czipőket**
 nagy választékban, nagyon olcsón

csak GLÜCK BODE
 czipő üzletében vehetünk

☛ **Kossuth-utca sarkán. A kistemplommal szemben.** ☛
Tessék meggyőződni!

Gyermek czipőket   **Telefon 602.**   **Fiu czipőket**

Értesítés. A Monoszierly és Kozmik Pesti nagy cég csődtömegből vett áruk megérkeztek u. m. **sima és blouse selymek, kosztüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek** és minden itt fel nem sorolt cikkek olcsó szabott árak mellett kaphatók

Ifj. Klein Ignácznál
 Piacz-utca, Kistemplommal szemben.

Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.

Szép keztü üje
 csak úgy lehet, ha

Schön Sándor
 keztü, kötszer és orvosi műszertárában
 szerzi be

Debreczen, Piacz-u. 12. (Stenczinger ház.)

Kovács Gyula és Társa női és gyermek felöltők divatterme
 Debreczen, Főter 55. sz.
 ☛☛ (Hungária kávéház mellett). ☛☛

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idény újdonsággal legszebb választékban divattermünkbe raktáron vannak, melyek megtekintésére b. látogatásukkal szerencsétlenül méltóztassanak.

A tavaszi idény újdonságai:
 — Sima és angol hosszú palettók. Ottomán selyem kabátok, kimonok, divat gallérok. —

Leány és gyermek felöltők.
 Costümök és divat aljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák. Jouponok. Csipke tüll, selyem és szövet blousok.

☛ Még számos itt fel nem sorolt cikkek, melyek nagy választékban raktáron vannak, a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be.